

OP-Asuntoluottopankin osavuositarkastus 1.1.–31.3.2016

OP-Asuntoluottopankki Oyj (OPA) on osa OP Ryhmää, ja sen rooli on yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n (aiemmin Pohjola Pankki Oyj) kanssa vastata OP:n varainhankinnasta raha- ja pääomamarkkinoilta. OPA vastaa ryhmän kiinteistövarainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkovelkajäljälainoja.

Taloudellinen asema

OPAn väliluotot ja luottokanta laskivat tammi–maaliskuussa 10 319 miljoonaan euroon (10 354)*. Yhtiön luottokantaa kasvatettiin ostamalla asuntovakuudellisia luottoja OP Ryhmän jäsenpankeista OPAn taseeseen yhteensä 413 miljoonalla eurolla. Katsauskaudella ei laskettu liikkeeseen uusia joukkovelkajäljälainoja.

Yhtiön taloudellinen asema säilyi katsauskaudella vakaana. Liikevoittoa kertyi tammi–maaliskuussa 5,4 miljoonaa euroa (5,6).

OPA on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla. Koronvaihtosopimuksilla on vaihdettu asuntoluottojen korot ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkajäljälainojen korot samaan korkoperustaan. Kaikki johdannais-sopimukset on solmittu suojaustarkoituksessa, ja niiden vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

*Suluissa on vertailuluku vuodelta 2015. Tuloslaskelma- ja muiden kertymätyyppisten lukujen osalta vertailuna on tammi–maaliskuun 2015 luku. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten lukujen osalta vertailuna on edellisen tilinpäätöksen (31.12.2015) luku.

Yleiseen liikkeeseen laskettujen joukkovelkajäljälainojen vakuudet

Lain kiinnityspankkitoiminnasta (688/2010) alla 12.11.2010 perustetun 15 miljardin Euro Medium Term Covered Note – ohjelman alla liikkeeseen laskettujen katettujen joukkovelkajäljälainojen vakuutena olevia luottoja oli maaliskuun 2016 lopussa 10 006 miljoonalla eurolla.

Vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) mukaisesti. Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus lasketaan käyttämällä luottoriskin sisäisten luokitusten menetelmää. Operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OPAn ydinvakavaraisuus (CET1) oli maaliskuun lopussa 135,0 prosenttia (140,2). Ydinpääoman minimivaade on 4,5 prosenttia ja kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia eli yhteensä 7 prosenttia.

OPAn korkein omien varojen minimivaade määräytyy Basel I -lattian mukaan. OPAn omat varat ylittivät Basel I -lattian maaliskuussa 16,4 miljoonalla eurolla. Basel I -lattia ja omien varojen ylijäämä on esitetty liitteessä omat varat ja vakavaraisuus.

Yhteenliittymän keskinäinen vastuu

Talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP Osuuskunta), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä sekä sellaisista luottolaitoksista, rahoituslaitoksista ja palveluyrityksistä, joiden äänivallasta edellä mainitut yhdessä omistavat yli puolet. Yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. OP Osuuskunnan jäsenluottolaitoksia olivat 31.3.2016 yhteensä 177 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, Helsingin Seudun Osuuspankki (aiemmin Helsingin OP Pankki Oy), OP-Asuntoluottopankki Oyj, OP-Korttiyhtiö Oyj ja OP-Prosessipalvelut Oy. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymäläisissä tarkoitettuna tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Lisäksi keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Yhteenliittymään kuuluvat yritykset ovat lain mukaan keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta on velvollinen suorittamaan tarvittaessa tukitoimena

jäsenpankille määrän, joka on tarpeen jäsenpankin selvitystilän estämiseksi. Lisäksi keskusyhteisö vastaa jäsenpankin niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenpankin varoista.

Jäsenpankki on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenpankille tukitoimena taikka toisen jäsenpankin velkojalle maksuna eräänntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenpankilta. Jäsenpankilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalaisia tarkoitettu rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Jäsenpankin vastuu määrästä, jonka keskusyhteisö on jonkin jäsenpankin puolesta tämän velkojalle suorittanut, jakautuu jäsenpankkien kesken niiden viimeksi vahvistettujen taseiden loppusumman mukaisessa suhteessa. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Katetun joukkolainan haltijalla on lain kiinnitysluottopankkitoiminnasta 25 §:n mukaisesti OPAn selvitystilän tai konkurssin estämättä oikeus saada suoritus koko joukkovelkakirjalainan laina-ajalta sopimusehtojen mukaisesti joukkovelkakirjalainan vakuudeksi merkityistä varoista ennen muita saatavia.

Henkilöstö

OPAn palveluksessa oli katsauskauden lopussa viisi henkilöä. Pankki ostaa kaikki keskeiset tukipalvelut OP Osuuskunnalta ja sen konserniyhtiöiltä, mikä vähentää pankin oman henkilöstön tarvetta.

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja	Harri Luhtala	Talousjohtaja, OP Osuuskunta
Jäsenet	Elina Ronkanen-Minogue Hanno Hirvinen	Tasehallinnan ja Keskuspankin johtaja, OP Osuuskunta Group Treasurer, OP Yrityspankki Oyj

Pankin toimitusjohtajana toimii Lauri Iloniemi ja toimitusjohtajan varahenkilönä Hanno Hirvinen.

Riskiasema

OPAn merkittävimmät yksittäiset riskilajit ovat luottoriski, rakenteellinen rahoitusriski, maksuvalmiusriski ja korkoriski. Pankin keskeiset luottoriskimittarit osoittavat luottoriskitilanteen olevan vakaa, eikä OPAn hallituksen asettama likviditeettiriskin riskiraja ole ylittynyt. OP Ryhmän maksuvalmiuden hoito on keskitetty OP Yrityspankkiin ja tästä syystä myös OPA voi hyödyntää OP Ryhmän maksuvalmiusreservejä. OPA on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla. Koronvaihtosopimuksilla on vaihdettu asuntoluottojen korot ja liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen korot samaan korkoperustaan. Pankin korkoriskiä voidaan pitää pienenä.

Tulevaisuuden näkymät

Voimassaoleva joukkovelkakirjalainaohjelma mahdollistaa uusien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseen laskun vuonna 2016. Pankin vakavaraisuuden arvioidaan pysyvän vahvana, riskiaseman vakaana sekä luottosalkun laadun hyvänä.

Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus 1.1.–31.3.2016 on laadittu IAS 34 -standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti.

Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

OPAn lähipiiriin muodostavat emoyhtiö OP Osuuskunta tytäryhtiöineen, OP Ryhmän eläkevakuutusyhtiöt OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö sekä yhtiön hallintohenkilöt. Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lähipiiriliiketoiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia katsauskaudella.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), % = Vuositasoiseksi muutettu kauden voitto / Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo) × 100

Kulujen osuus tuotoista, % = (Henkilöstökulut + muut hallintokulut + liiketoiminnan muut kulut) / (Korkokate + nettopalkkiotuotot + kaupankäynnin nettotuotot + sijoitustoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot) × 100

Tuloslaskelma, teur	1-3/2016	1-3/2015	1-12/2015
Korkotuotot	24 300	27 202	106 362
Korkokulut	5 434	10 476	33 007
Korkokate	18 866	16 726	73 355
Saamisten arvonalentumiset	-67	-51	210
Palkkiotuotot, netto	-12 156	-9 907	-43 361
Kaupankäynnin nettotuotot	0	0	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2	1	22
Liiketoiminnan muut tuotot	1	1	1
Henkilöstökulut	89	114	382
Muut hallintokulut	742	612	2 612
Liiketoiminnan muut kulut	423	401	1 924
Tulos ennen veroja	5 392	5 644	25 308
Tuloverot	1 078	1 128	5 020
Tilikauden tulos	4 313	4 515	20 288

Laaja tuloslaskelma, teur	1-3/2016	1-3/2015	1-12/2015
Tilikauden tulos	4 313	4 516	20 288
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			231
Tuloverot etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista eristä			-46
Tilikauden laaja tulos yhteensä	4 313	4 516	20 473

Tunnusluvut	1-3/2016	1-3/2015	1-12/2015
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,7	5,1	5,6
Kulujen osuus tuotoista, %	19	17	16

Liiketoiminnan rahavirta, teur	1-3/2016	1-3/2015
Kauden voitto	4 313	4 516
Kauden voittoon tehdyt oikaisut	2 305	589
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	16 088	-329 218
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	33 771	-307 574
Muut varat	-17 683	-21 644
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	804 248	309 162
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	790 000	290 000
Muut velat	14 248	19 162
Maksetut tuloverot	-921	-590
Saadut osingot	2	1
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	826 955	-14 951
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-178
B. Investointien rahavirta yhteensä		-178
Rahoituksen rahavarat		
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset		2 103
Maksetut osingot ja osuuspääoman korot	-16 282	-4 996
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-16 282	-2 893
D. Valuuttakurssien muutosten vaikutus rahavaroihin	0	0
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C+D)	810 673	-18 022
Rahavarat tilikauden alussa	245 120	109 046
Rahavarat tilikauden lopussa	1 056 002	91 181
Rahavarojen muutos	810 882	-17 865
Saadut korot	6 564	5 893
Maksetut korot	-8 966	-8 406
Kauden voittoon tehdyt oikaisut		
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa		
Valuuttatoiminnan realisoitumaton nettotulos	0	0
Saamisten arvonalentumiset	68	51
Muut	2 237	538
Oikaisut yhteensä	2 305	589
Rahavarat		
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	1 056 002	91 181
Rahavarat yhteensä	1 056 002	91 181

Tase, teur	31.3.2016	31.3.2015	31.12.2015
Saamiset luottolaitoksilta	1 799 372	101 181	988 490
Johdannaissopimukset	273 010	285 540	192 206
Saamiset asiakkailta	9 576 120	9 635 434	9 610 252
Sijoitusomaisuus	40	40	40
Aineettomat hyödykkeet	2 366	2 630	2 575
Muut varat	96 506	111 691	78 823
Verosaamiset		392	
Varat yhteensä	11 747 413	10 136 908	10 872 386
Velat luottolaitoksille	2 165 000	1 795 000	1 375 000
Johdannaissopimukset	6 202	7 156	12 971
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 092 027	7 836 945	9 002 669
Varaukset ja muut velat	122 733	141 278	108 485
Verovelat	1 483	551	1 325
Velat yhteensä	11 387 445	9 780 929	10 500 450
Oma pääoma			
Osakepääoma	60 000	60 000	60 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	245 000	245 000	245 000
Kertyneet voittovarot	54 968	50 979	66 937
Oma pääoma yhteensä	359 968	355 979	371 937
Velat ja oma pääoma yhteensä	11 747 413	10 136 908	10 872 386

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, teur	31.3.2016	31.3.2015	31.12.2015
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	205	3 305	858

Oman pääoman muutoslaskelma, teur	Osakepääoma	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	60 000	245 000	51 459	356 459
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto				
Tilikauden tulos			4 516	4 516
Tilikauden muut laajan tuloksen erät				
Muut muutokset			-4 996	-4 996
Oma pääoma 31.3.2015	60 000	245 000	50 979	355 979
Oma pääoma 1.1.2016	60 000	245 000	66 937	371 937
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto				
Tilikauden tulos			4 313	4 313
Tilikauden muut laajan tuloksen erät				
Muut muutokset			-16 282	-16 282
Oma pääoma 31.3.2016	60 000	245 000	54 968	359 968

Omat varat ja vakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) mukaisesti.

Omat varat ja vakavaraisuus, teur	31.3.2016	31.12.2015
Oma pääoma	359 968	371 937
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	359 968	371 937
Aineettomat hyödykkeet	-2 366	-2 575
Eläkevastuun ylikate, epäsuorat omistukset ja laskennalliset verosaamiset tappioista	-74	-74
Osuus tuloksesta, jota ei ole tarkastettu	-4 313	-20 288
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-2 279	-2 046
Ydinpääoma (CET1)	350 935	346 954
Ensisijainen pääoma (T1)	350 935	346 954
Omat varat yhteensä	350 935	346 954
Riskipainotetut erät		
Luotto- ja vastapuoliriski	225 990	219 560
Operatiivinen riski	33 898	27 846
Yhteensä	259 888	247 407
Suhdeluvut, %		
Ydinpääomien (CET1) vakavaraisuussuhde	135,0	140,2
Tier 1 vakavaraisuussuhde	135,0	140,2
Vakavaraisuussuhde	135,0	140,2
Basel I -lattia		
Omat varat	350 935	346 954
Basel I -lattian pääomavaatimus	334 573	324 461
Puskuri Basel I -lattiaan	16 362	22 493

Taseen luokittelu 31.3.2016, teur				
Varat	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Myytavissä olevat	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	1 799 372			1 799 372
Johdannaissopimukset		273 010		273 010
Saamiset asiakkailta	9 576 120			9 576 120
Osakkeet ja osuudet			40	40
Muut saamiset	96 506			96 506
Muut varat	2 366			2 366
Yhteensä	11 474 363	273 010	40	11 747 413
Velat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			2 165 000	2 165 000
Johdannaissopimukset		6 202		6 202
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			9 092 027	9 092 027
Muut velat			124 216	124 216
Yhteensä		6 202	11 381 243	11 387 445
Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 31.3.2016			309 499	309 499

Taseen luokittelu 31.12.2015, teur				
Varat	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Myytavissä olevat	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	988 490			988 490
Johdannaissopimukset		192 206		192 206
Saamiset asiakkailta	9 610 252			9 610 252
Osakkeet ja osuudet			40	40
Muut saamiset	78 823			78 823
Muut varat	2 575			2 575
Yhteensä	10 680 140	192 206	40	10 872 386
Velat		Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille			1 375 000	1 375 000
Johdannaissopimukset		12 971		12 971
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			9 002 669	9 002 669
Muut velat			109 810	109 810
Yhteensä		12 971	10 487 479	10 500 450
Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus) 31.12.2015			219 641	219 641

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuun. Näille velkakirjoille on arvioitu käypä arvo markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla. Kyseisen käyvän arvon ja kirjanpitoarvon ero esitetään taseen luokittelu-taulukossa arvostuserona.

Johdannaissopimukset 31.3.2016, teur	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika			
	Alle 1 v	1–5 v	yli 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset				
Suojaus	2 406 976	10 816 977	5 084 754	18 308 707
Yhteensä	2 406 976	10 816 977	5 084 754	18 308 707

	Käyvät arvot		Luotto- vasta-arvo
	Varat	Velat	
Korkojohdannaiset			
Suojaus	273 010	6 202	491 247
Yhteensä	273 010	6 202	491 247

Johdannaissopimukset 31.12.2015, teur	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika			
	Alle 1 v	1–5 v	yli 5 v	Yhteensä
Korkojohdannaiset				
Suojaus	2 387 456	8 816 977	7 118 958	18 323 391
Yhteensä	2 387 456	8 816 977	7 118 958	18 323 391

	Käyvät arvot		Luotto- vasta-arvo
	Varat	Velat	
Korkojohdannaiset			
Suojaus	192 206	12 971	411 985
Yhteensä	192 206	12 971	411 985

Taseen ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti, teur 31.3.2016	Käyvän arvon arvostus tilikauden lopussa		
	Tasearvo	Taso 1	Taso 2
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut varat			
Johdannaissopimukset	273 010		273 010
Yhteensä	273 010		273 010
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut velat			
Johdannaissopimukset	6 202		6 202
Yhteensä	6 202		6 202
Rahoitusvelat, joita ei ole arvostettu käypiin arvoihin			
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 092 027	9 023 791	377 736
Yhteensä	9 092 027	9 023 791	377 736

OP-Asuntoluottopankki Oyj:llä ei ole siirtoja käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä.

31.12.2015	Käyvän arvon arvostus tilikauden lopussa		
	Tasearvo	Taso 1	Taso 2
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut varat			
Johdannaissopimukset	192 206		192 206
Yhteensä	192 206		192 206
Toistuvasti käypiin arvoihin arvostetut velat			
Johdannaissopimukset	12 971		12 971
Yhteensä	12 971		12 971
Rahoitusvelat, joita ei ole arvostettu käypiin arvoihin			
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	9 002 669	8 872 880	349 430
Yhteensä	9 002 669	8 872 880	349 430

Helsingissä 27.4.2016

OP-Asuntoluottopankki Oyj
Hallitus

Lisätietoja: toimitusjohtaja Lauri Iloniemi, puh +358 10 252 3541

JAKELU

LSE London Stock Exchange
Kansallinen tiedotevarasto (Officially Appointed Mechanism, OAM)
Keskeiset tiedotusvälineet
op.fi